

กระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย
THE PROCESS OF ENHANCING VOCATIONAL SKILLS FOR INMATES
AT CHIANG RAI CENTRAL PRISON

จำลอง มะโนวัง และวนัชพรรณ มะโนวัง

เรือนจำกลางเชียงราย

Jamlong Manowang and Wanatchaporn Manowang

Chiang Rai Central Prison

E-mail: e28rh@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “กระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย” ได้กำหนดวิธีการวิจัยแบบ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) โดยวิธีใช้การคัดเลือกแบบเจาะจงผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในกระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลศึกษาหลักการเกี่ยวกับการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย พบว่า การฝึกทักษะวิชาชีพช่วยเพิ่มโอกาสการหางานและรักษางานหลังพ้นโทษ โดยการเลือกสายการเรียนที่เหมาะสม พัฒนาทักษะเฉพาะทางและทักษะอ่อน ในด้านการทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และการแก้ปัญหา การติดตามและประเมินผลต่อเนื่อง และการสร้างแรงจูงใจผ่านรางวัล ช่วยเสริมความมุ่งมั่นของผู้ต้องขัง

2) ผลการศึกษากระบวนการในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย พบว่า การฝึกอบรมครอบคลุมงานด้านอาหาร งานช่าง และการบริการ ช่วยผู้ต้องขังพัฒนาทักษะ สร้างความสัมพันธ์กับครอบครัวและชุมชน ลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ และเพิ่มความมั่นใจ พร้อมทั้งเสริมสร้างสุขภาพจิตและความรับผิดชอบ

3) ผลการศึกษาแนวทางในการประยุกต์กระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย พบว่า การเลือกหลักสูตรตามศักยภาพและความสนใจ ในด้านการเกษตร ตามเศรษฐกิจพอเพียง การประกอบอาหาร และการใช้เทคโนโลยี ร่วมกับการออกไปรับรองจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ช่วยเพิ่มโอกาสในการหางาน ลดการกระทำผิดซ้ำ และเสริมความมั่นใจในการกลับสู่สังคม

คำสำคัญ : กระบวนการเสริมสร้าง, ทักษะวิชาชีพ, ผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย

Abstract

The research titled "The Process of Enhancing Vocational Skills for Inmates at Chiang Rai Central Prison" utilized a Qualitative Research approach. Data collection was conducted through In-depth Interviews with 15 key informants, selected based on their expertise in vocational skill enhancement processes for inmates at Chiang Rai Central Prison. The key findings are as follows:

1.Principles of Vocational Skill Enhancement for Inmates Vocational training increases the likelihood of obtaining and maintaining employment after release. Key elements include selecting appropriate fields of study, developing both technical and soft skills (e.g., teamwork, communication, problem-solving), ongoing monitoring and evaluation, and fostering motivation through rewards to enhance inmate commitment.

2.Process of Vocational Training for Inmates Training programs encompass areas such as culinary arts, craftsmanship, and service-oriented skills. These programs help inmates develop technical skills, strengthen relationships with families and communities, reduce recidivism, boost confidence, and improve mental health and responsibility.

3.Guidelines for Applying Vocational Skill Development Processes Tailoring courses to align with individual potentials and interests—such as agriculture based on the sufficiency economy, culinary arts, and technology applications—combined with certifications from labor skill development institutions, enhances employment opportunities, reduces recidivism, and builds confidence for reintegration into society. The study underscores the importance of vocational training in rehabilitating inmates, improving their quality of life, and preparing them for a sustainable and productive return to society.

Keywords: Process of Enhancing, Vocational Skills, Inmates at Chiang Rai Central Prison

บทนำ

กรมราชทัณฑ์นอกจากเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลซึ่งไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนีเท่านั้น ยังมีภารกิจที่สำคัญในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคม เป็นการปรับยกระดับคุณภาพของทรัพยากรบุคคลไม่ให้สร้างปัญหาและภาระของสังคม เสริมสร้างสังคมที่ดีมีคุณภาพ โดยจัดให้ผู้ต้องขังได้รับโอกาสทางการศึกษาทั้งสายสามัญและสายวิชาชีพ จัดการฝึกอบรมฝึกฝนทักษะวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอย่างหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งหลักสูตรการอบรมศีลธรรมจริยธรรมให้ผู้ต้องขังได้มีจิตสำนึกและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตลอดจนการติดต่อประสานงานให้ผู้ประกอบการได้นำงานมาจ้างแรงงาน

ผู้ต้องขังให้มีงานทำและมีรายได้ไว้ใช้จ่ายระหว่างต้องโทษอีกด้วย นอกจากนั้นกรมราชทัณฑ์ยังได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันกับกรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย “โครงการประชารัฐ ร่วมสร้างงาน สร้างอาชีพผู้ต้องขัง” เพื่อยกระดับศักยภาพทักษะและสมรรถนะแรงงาน สร้างโอกาสและคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ผู้ต้องขังโดยฝึกวิชาชีพตามความถนัดของผู้ต้องขังให้เป็นแรงงานที่มีทักษะสูง มีศักยภาพ

และมีความสามารถหลากหลาย ได้รับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เสริมสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ บุรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างโอกาสและคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ผู้ต้องขัง สามารถหางานทำในสถานประกอบการหรือสามารถประกอบอาชีพอิสระ มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวหลังพ้นโทษได้ (กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม, 2561: 1) การสร้างงานการพัฒนาทักษะอาชีพ ฝีมือแรงงาน โดยการใช้หลักสูตรการพัฒนา ที่เน้นการปฏิบัติจริง โดยจะมีการใช้เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และทุนทางสังคม เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการ ทักษะการติดต่อประสานงาน การทำงานเป็นหมู่คณะ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตลาดและการจัดจำหน่าย และการเพิ่มเติมเทคนิควิธีการทำงานให้มีศักยภาพสูงขึ้น รวมถึงการหาโอกาสทางการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมตลอดชีวิต เพื่อเพิ่มพูนทักษะทางอาชีพ ของผู้ต้องขังให้มีความเป็นผู้ประกอบการใหม่ พัฒนาทักษะการดำรงชีวิตได้อย่างยั่งยืนตามวิถีอันดีของชุมชน ให้มีความรู้ความสามารถในการปรับตัว ให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมและสร้างโอกาสให้คนกลุ่มนี้ สามารถก่อตั้งกิจการได้สำเร็จดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง อันจะเป็นแหล่งจ้างงานและ สร้างรายได้แก่ประเทศต่อไป (ออมทอง พัฒนพงษ์ และคณะ, 2565)

โดยมีทางการแก้ไขผ่านกระบวนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมผู้ต้องขัง การแก้ไขพฤติกรรมนิสัยกระทำการผิดระเบียบ การเรียนหนังสือ และการฝึกวิชาชีพพื้นฐาน ระบบที่ถูกนำมาใช้ในการควบคุมพฤติกรรมของผู้ต้องขัง คือ วิธีคิดเรื่องการให้รางวัลและการ ผู้ต้องขังที่ประพฤติตนเป็นคนดี ตั้งใจรับการฝึกวิชาชีพจะได้รับสิทธิประโยชน์โดยการเลื่อนชั้น ซึ่งจะส่งผลต่อการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษและการพระราชทานอภัยโทษทำให้ได้ออกจากคุกเร็วกว่ากำหนดโทษแต่การไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ไม่มีอาชีพ กลายเป็นเรื่องใหญ่สำหรับผู้พ้นโทษ นำมาซึ่งความพยายามในการสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ให้ผู้ต้องขังระหว่างถูกคุมขัง โดยการจัดตั้ง ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงแห่งราชทัณฑ์ ภายใต้การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ (กมลวรรณ ทาวัว และคณะ, 2565) เพื่อแก้ปัญหา โอกาสที่ผู้พ้นโทษจะเข้าถึงแหล่งงาน แหล่งเงินทุน และแหล่งอาชีพนั้นยังมีน้อย สิ่งสำคัญคือ ยังมีผู้ต้องขังอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่ต้องการเข้าสู่ตลาดแรงงาน แต่มีความต้องการประกอบอาชีพอิสระ อาชีพที่ได้รับการฝึกทักษะก่อนปล่อยบางเรื่องไม่ทำให้เกิดแรงจูงใจไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง ไม่สามารถพัฒนาต่อเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ ผู้ต้องขังถูกปฏิเสธการรับเข้าทำงาน ขาดความรู้ความสามารถในการประกอบการที่จะใช้ในการแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่นทำให้ผู้ต้องขังมีทางเลือกในการสร้างอาชีพให้กับตนเองค่อนข้างน้อยและมีความเสี่ยงในกลับเข้าสู่วงจรเดิมของ ยาเสพติด

ติด เพราะแรงจูงใจการกระทำความผิดซ้ำมาจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจและขาดการยอมรับจากสังคมหลัง พ้นโทษ (กรมราชทัณฑ์, 2566: ออนไลน์)

ดังนั้นจึงมีกระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมและทักษะในการประกอบอาชีพ การพัฒนาศักยภาพ การเสริมสร้างศักยภาพ ด้านการ ฝึกวิชาชีพ ศึกษาปัญหาด้านการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำงานด้านการดำเนินงาน การฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขังให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานจริง สามารถแก้ไขปัญหาดังที่ กล่าวมา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักการเกี่ยวกับการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลาง เชียงราย
2. เพื่อศึกษากระบวนการในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย
3. เพื่อนำเสนอแนวทางในการประยุกต์กระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลาง เชียงราย” ผู้ศึกษาได้เตรียมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. แนวคิดพื้นฐานของกระบวนการพัฒนา

การพัฒนา เป็นกระบวนการที่จะเสริมสร้างให้บุคคลมีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจ ตลอดจนถึงทัศนคติอัน จะเป็นผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การพัฒนาบุคคล อาจจำแนก ออกเป็น ประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ การพัฒนาผู้ได้บังคับบัญชาและการพัฒนาตนเอง (ประชุม รอดประเสริฐ, 2558) เป็นการกระทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่ง ที่ดี กว่าเดิมอย่างเป็นระบบ (ทงศักดิ์ ปัดสินธุ์, 2558: 4) ซึ่งเกิดจากการพัฒนาส่วนบุคคลให้มีความรู้ ทักษะ ความทันสมัยทั้งทางด้านส่วนตัวและองค์กรเป็นการเตรียมพร้อมเพื่อก้าวไปพร้อม ๆ กับองค์กรที่มีการ เปลี่ยนแปลงและเจริญเติบโต (จารุเนตร เกื้อภักดี, 2559: 11) เป็นความเจริญก้าวหน้าโดยทั่ว ๆ ไป คือ การทำสิ่งเหล่านั้นให้ดีขึ้นเจริญขึ้น สนองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ให้ได้ดียิ่งขึ้น หรืออาจ กล่าวได้ว่า “การพัฒนา” เป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวจากสภาพที่ไม่น่าพอใจไปสู่สภาพที่น่า พื่อใจ การพัฒนาจึงเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่หยุดนิ่ง และมีความสัมพันธ์โดยตรงกับ ความเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ การพัฒนาเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนไว้แล้ว ทำ ให้ลักษณะเดิมเปลี่ยนไปโดยมุ่งหมายว่า ลักษณะใหม่ที่เข้ามาแทนที่นั้นจะดีกว่าลักษณะเก่า สภาพเก่า แต่โดยธรรมชาติแล้วเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นย่อมเกิดปัญหาในตัวมันเองเพียงแต่ว่าจะมีปัญหามาก

หรือปัญหาน้อยต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ (วิไลพร ไชโย, 2559: 15) การพัฒนา เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้นหรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้ ต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นถ้าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดีก็ไม่เรียกว่าการพัฒนา ขณะเดียวกันการพัฒนาไม่ได้ หมายถึง การเพิ่มขึ้นปริมาณสินค้าหรือรายได้ของ ประชาชนเท่านั้น แต่หมายความรวมถึง การเพิ่มความพึงพอใจและเพิ่มความสุขของ ประชาชนด้วย (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2566: ออนไลน์)

2. หลักการเกี่ยวกับทักษะอาชีพ

ส่วนนี้เป็นการอธิบายเกี่ยวกับทักษะอาชีพ ที่มีความชัดเจนหรือความสามารถของบุคคล ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นทักษะทางด้านร่างกาย สติปัญญาและสังคม เกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้ การฝึกฝน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การสอนและการจัดการ ตัวอย่างการใช้ทักษะ เช่น ครูมีทักษะการใช้ คำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้สื่อการสอน นักเรียนมีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน การคิดคำนวณ หรือทักษะทางสังคม (สหพัฒน์ ทิพย์มาศ, 2561) ซึ่งทักษะอาชีพประกอบด้วยทักษะด้านความยืดหยุ่น และความสามารถในการปรับตัว ทักษะด้านการริเริ่มและการกำกับดูแลตนเองได้ ทักษะด้านสังคมและ ทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะด้านการมีผลงานและความรับผิดชอบตรวจสอบได้ ทักษะด้านภาวะผู้นำและ ความรับผิดชอบ (กัญญาณัฐ ปูนา, 2562: 123-134) ทักษะอาชีพ เป็นความชำนาญในการปฏิบัติงาน อย่างใดอย่างหนึ่งที่เกิดจากการปฏิบัติบ่อย ๆ เป็นงานที่พึงประสงค์ต่อสังคมและก่อให้เกิดรายได้เพื่อมา เลี้ยงชีพ (สายเพ็ญ บุญทองแก้ว, 2563: 6) ทักษะอาชีพ จึงความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการ ประกอบอาชีพ ประกอบด้วย 5 ทักษะย่อย ดังนี้ 1) ทักษะการสื่อสารและ มนุษย์สัมพันธ์ 2) ทักษะ กระบวนการทำงาน 3) ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา 4) ทักษะแสวงหา ความรู้ และ 5) ทักษะการจัดการ (สรเดช เลิศวัฒนาภิข, 2560: 14) ทักษะอาชีพ เป็นทักษะที่สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ เป็นกิจกรรมที่ เสริมสร้างให้บุคคลมีความเข้าใจในตนเองมากขึ้นพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพที่ดีใน อนาคต การ พัฒนาทักษะอาชีพ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจ มีความสนใจและ ความถนัด ที่สอดคล้องกับงาน รวมถึงช่วยในเรื่องของการวางแผนสำหรับอาชีพในอนาคต (จันทร์เพ็ญ สุวรรณคร, 2558: 126) ทักษะอาชีพ เป็นทักษะที่ตอบสนองความต้องการพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ของมนุษย์ และเป็นส่วนสำคัญที่เสริมสร้างให้บุคคลมีความเข้าใจความต้องการในตนเองมากขึ้น มีการ วางแผนและจัดการชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสมให้พร้อมสำหรับการประกอบอาชีพหรือวางแผนใน การศึกษาเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต ในขณะเดียวกันการที่จะส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพนั้นก็ยังมี ทักษะอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบร่วมด้วยทั้งทักษะการสื่อสารและมนุษย์สัมพันธ์ ทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะแสวงหาความรู้และทักษะการจัดการซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาทักษะ อาชีพให้มีความพร้อมกล้าเผชิญพร้อมรับมือกับปัญหา รู้จักวางแผน และอยู่ร่วมในสังคมที่หลากหลาย พร้อมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการใช้ชีวิตและการประกอบอาชีพ

3. วิธีการฝึกวิชาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย

วิธีการฝึกวิชาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย ประกอบด้วย วิธีการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.1) การฝึกอบรมเพิ่มทักษะความรู้ทางด้านช่างเฟอร์นิเจอร์เครื่องเรือนไม้ ประกอบด้วย รายละเอียดต่อไปนี้

โครงการฝึกอบรมเพิ่มทักษะความรู้ทางด้านช่างเฟอร์นิเจอร์เครื่องเรือนไม้	
หลักการและเหตุผล	ฝ่ายฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง เรือนจำกลางเชียงราย จึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการฝึกวิชาชีพ โดยยึดผู้ต้องขังเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพื่อมุ่งพัฒนาจิตใจตามหลักการพัฒนาทักษะชีวิตที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตภายหลังการพ้นโทษ
แหล่งงบประมาณที่ขอสนับสนุน	เงินผลพลอยได้ฯ ฝ่ายฝึกวิชาชีพ เรือนจำกลางเชียงราย
ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
เป้าหมาย	การจัดฝึกอบรมวิชาชีพและพัฒนาความรู้ทางด้านช่างเฟอร์นิเจอร์เครื่องเรือนไม้ให้กับผู้ต้องขัง ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในโรงงานฝึกวิชาชีพแดน 8
พื้นที่ดำเนินการ	โรงงานฝึกวิชาชีพ แดน 8 เรือนจำกลางเชียงราย
ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ผู้ต้องขังได้รับทักษะและความรู้ในด้านช่างเฟอร์นิเจอร์เครื่องเรือนไม้ โรงงานฝึกวิชาชีพมีผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ สามารถดำเนินการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังได้ตามกำหนดระยะเวลา และประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการฝึกอบรม
ภาพประกอบโครงการ	

3.2) การฝึกอบรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านหัตถกรรม ประกอบด้วย รายละเอียดต่อไปนี้

โครงการฝึกอบรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านหัตถกรรม	
หลักการและเหตุผล	การส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้มีองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านหัตถกรรมของจังหวัดเชียงราย ส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง โดยฝ่ายฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังจึงได้จัดทำ “โครงการฝึกวิชาชีพพระยะสัน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านหัตถกรรม ประเภทศิลปหัตถกรรมการจักสานไม้ไผ่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566” เพื่อให้ผู้ต้องขังนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาความรู้ อาชีพ ทักษะชีวิต สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างสุจริตชนในสังคม
วิทยากร/ครูผู้สอน	วิทยากรจากภายนอกผู้มีความรู้ความชำนาญทางด้านงานหัตถกรรมงานจักสานไม้ไผ่ที่มีความสามารถมีผลงานเป็นที่ยอมรับทำหน้าที่เป็นวิทยากร
แหล่งงบประมาณที่ขอสนับสนุน	ใช้เงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงรายเป็นค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม
ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
เป้าหมาย	จัดการฝึกวิชาชีพพระยะสัน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านหัตถกรรม ประเภทศิลปหัตถกรรม ให้กับผู้ต้องขังชาย โรงงานฝึกวิชาชีพ แดน 8 เพื่อให้มีความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านหัตถกรรมของจังหวัดเชียงราย
พื้นที่ดำเนินการ	โรงงานฝึกวิชาชีพ แดน 8 เรือนจำกลางเชียงราย
ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ผู้ต้องขังได้รับทักษะและความรู้ในด้านการจักสานไม้ไผ่ เกิดโรงงานฝึกวิชาชีพมีผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของท้องตลาดสามารถดำเนินการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังได้ตามกำหนดระยะเวลา และสามารถใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัดและคุ้มค่า

3.3) การฝึกอบรมการปรับปรุงครัวพุทธรักษา เรือนจำกลางเชียงราย ประกอบด้วยรายละเอียดต่อไปนี้

โครงการปรับปรุงครัวพุทธรักษา เรือนจำกลางเชียงราย	
หลักการและเหตุผล	การฝึกวิชาชีพดังกล่าวจึงได้มีแนวคิดในการปรับปรุงครัวพุทธรักษา เรือนจำกลางเชียงราย ให้มีความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยถูกหลักสุขอนามัย สร้างความมั่นใจให้ผู้ที่ใช้บริการและเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากการฝึกวิชาชีพฝีมือผู้ต้องขังเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นสังคมภายนอกและผู้ที่มาติดต่อราชการได้ใช้บริการและเห็นถึงกระบวนการพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขังอันเป็นการเผยแพร่หน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ให้เป็นที่รับรู้ของบุคคลภายนอกได้อย่างทั่วถึง
แหล่งงบประมาณที่ขอสนับสนุน	ใช้เงินพลอยได้ฯ เรือนจำกลางเชียงราย
ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
เป้าหมาย	ปรับปรุงครัวพุทธรักษา เรือนจำกลางเชียงราย เพื่อฝึกวิชาชีพด้านการบริการให้แก่ผู้ต้องขัง
พื้นที่ดำเนินการ	ครัวพุทธรักษา นอกกำแพงเรือนจำกลางเชียงราย
ความสอดคล้องกับนโยบายและแผน	นโยบายอธิบดีกรมราชทัณฑ์ “8 มิติ ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลง” ประกอบด้วย มิติที่ 5 : พัฒนาต่อยอดการศึกษา การฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน และ มิติที่ 7 : ยุทธศาสตร์การสร้างการยอมรับและสร้างความเชื่อมั่นของสังคมต่อผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษ

3.4) การฝึกอบรมการสร้างร้านหัตถ์เผยคาเฟ้กลางเชียงราย เพื่อการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ประกอบด้วย รายละเอียดต่อไปนี้

โครงการสร้างร้านหัตถ์เผยคาเฟ้กลางเชียงราย เพื่อการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง	
หลักการและเหตุผล	เรือนจำกลางเชียงราย มีภารกิจหลักในการควบคุมผู้ต้องขังและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี ในการดำเนินงานด้านการพัฒนาพฤตินิสัยนั้น ได้ดำเนินการโดยส่งเสริมการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังทั้งชายและหญิงในหลากหลายอาชีพ อาทิ ด้านช่างไม้เครื่องเรือน บ้านถอดประกอบ เสริมสวย ชักรีดผ้า งานประเภผ้าปัก การนวดแผนไทย การชงกาแฟ เพื่อส่งเสริมการฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มศักยภาพของแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และรองรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจสังคมในปัจจุบัน
แหล่งงบประมาณที่ขอสนับสนุน	ใช้เงินพลอยได้ฯ เรือนจำกลางเชียงราย
ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
เป้าหมาย	สร้างร้านหัตถ์เผยคาเฟ้กลางเชียงราย เพื่อฝึกวิชาชีพด้านการบริการให้แก่ผู้ต้องขัง
พื้นที่ดำเนินการ	บริเวณพื้นที่ข้างครัวพุทธรักษา นอกกำแพงเรือนจำกลางเชียงราย

ความสอดคล้องกับนโยบายและแผน	นโยบายยอธิตกรรมราชทัณฑ์ “8 มิติ ยกระดับการเปลี่ยนแปลง” ประกอบด้วย มิติที่ 5 : พัฒนาต่อยอดการศึกษา การฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน และ มิติที่ 7 : ยกระดับการสร้างการยอมรับและสร้างความเชื่อมั่นของสังคมต่อผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษ
ภาพประกอบโครงการ	

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ที่ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย เพื่อประมวลองค์ความรู้สร้างกรอบแนวคิดการวิจัยและการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงจำนวน 15 คน

ผลการวิจัย

1. ผลศึกษาหลักการเกี่ยวกับการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย พบว่า ผู้ต้องขังที่ได้รับการฝึกฝนตามหลักสูตรที่ให้มีโอกาสในการหางานและรักษางานได้ดีขึ้น หลังพ้นโทษ และการให้ความสำคัญกับการเลือกสายการเรียนที่เหมาะสม ทักษะเฉพาะทาง และการพัฒนาทักษะอ่อน เช่น การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และการแก้ปัญหา เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้ต้องขังสามารถปรับตัวและประสบความสำเร็จในการทำงานภายนอก การติดตามและประเมินผลการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องช่วยปรับปรุงโปรแกรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งการสร้างแรงจูงใจในการ

เรียนรู้ผ่านการให้รางวัลและการยอมรับในความสำเร็จก็เป็นวิธีที่ช่วยเสริมสร้างความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองของผู้ต้องขัง

2. ผลการศึกษากระบวนการในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย พบว่า การฝึกวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำกลางเชียงรายมีประโยชน์มากในการพัฒนาทักษะและความรู้ ช่วยให้ผู้ต้องขังมีโอกาสในการสร้างชีวิตใหม่ที่ดีขึ้นหลังพ้นโทษ การฝึกอบรมครอบคลุมด้านต่างๆ เช่น การทำอาหาร งานช่าง และการบริการ ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน ลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ และเพิ่มความมั่นใจในตนเอง การฝึกวิชาชีพยังช่วยเตรียมความพร้อมในการกลับเข้าสู่สังคม สร้างความรับผิดชอบและระเบียบวินัย รวมถึงเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดีและความสุขในชีวิต

3. ผลศึกษาแนวทางในการประยุกต์กระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย พบว่า การฝึกอบรมต้องพิจารณาจากศักยภาพและความสนใจของผู้ต้องขัง แล้วเลือกหลักสูตรที่เหมาะสม การฝึกทักษะอาชีพด้านการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงทักษะทั่วไป เช่น การประกอบอาหาร การก่อสร้าง และการใช้เทคโนโลยี ร่วมกับการประสานงานกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงรายเพื่อออกใบรับรอง ช่วยให้ผู้ต้องขังมีโอกาสหางานหลังพ้นโทษ ลดการกระทำผิดซ้ำ และเสริมสร้างความมั่นใจในการกลับเข้าสู่สังคม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลศึกษาหลักการเกี่ยวกับการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย พบว่า ผู้ต้องขังที่ได้รับการฝึกฝนตามหลักสูตรที่ให้มีโอกาสในการหางานและรักษางานได้ดีขึ้นหลังพ้นโทษ และการให้ความสำคัญกับการเลือกสายการเรียนที่เหมาะสม ทักษะเฉพาะทาง และการพัฒนาทักษะอ่อน เช่น การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และการแก้ปัญหา เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้ต้องขังสามารถปรับตัวและประสบความสำเร็จในการทำงานภายนอก การติดตามและประเมินผลการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องช่วยปรับปรุงโปรแกรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ผ่านการให้รางวัลและการยอมรับในความสำเร็จก็เป็นวิธีที่ช่วยเสริมสร้างความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองของผู้ต้องขัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌานิกา ศรีวรรณวิทย์ (2565: 177-190) ศึกษากระบวนการทางอาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การมีชีวิตที่ดีของผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานภายหลังการพ้นโทษ พบว่า ผู้ต้องขังกระทำผิดและการทำความผิดซ้ำในเรื่องการค้าและเสพยาเสพติด รองลงมาคือ การฉ้อโกงคดีฆ่า และชิงทรัพย์ และมีการกระทำผิดซ้ำเนื่องจากไม่ยอมรับความผิดที่เกิดขึ้นและไม่ภูมิใจในทางจิตใจที่เข้มแข็งในช่วงก่อนพ้นโทษ ซึ่งผู้ต้องขังมักกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำสาเหตุแห่งการกระทำผิดและกระทำผิดซ้ำ พบว่ามี 2 สาเหตุ ได้แก่ สาเหตุจากภายในจิตใจตนเอง และสาเหตุจากสภาพแวดล้อมภายนอก เรือนจำและทัณฑสถานมีกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังด้วยการฝึกอบรมด้านอาชีพคือการวางแผนชีวิต การจำแนกและปรับทัศนคติที่มีต่ออาชีพของผู้ต้องขัง การอบรมและฝึกฝน และการประเมินและประยุกต์ใช้เพื่อสร้างอาชีพส่วนความ

ต้องการที่แท้จริงในการฝึกอาชีพและการมีชีวิตที่ดีของผู้ต้องขัง พบว่าส่วนใหญ่ต้องการมีงานทำ เพื่อหารายได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัว กระบวนการทางอาชีพมีความหมายต่อความหวังและช่วยให้คลายเครียดในระหว่างถูกคุมขังเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดอาชีพและสร้างรายได้หลังจากพ้นโทษ

2) ผลการศึกษากระบวนการในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย พบว่า การฝึกวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำกลางเชียงรายมีประโยชน์มากในการพัฒนาทักษะและความรู้ ช่วยให้ผู้ต้องขังมีโอกาสในการสร้างชีวิตใหม่ที่ดีขึ้นหลังพ้นโทษ การฝึกอบรมครอบคลุมด้านต่างๆ เช่น การทำอาหาร งานช่าง และการบริการ ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน ลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ และเพิ่มความมั่นใจในตนเอง การฝึกวิชาชีพยังช่วยเตรียมความพร้อมในการกลับเข้าสู่สังคม สร้างความรับผิดชอบและระเบียบวินัย รวมถึงเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดีและความสุขในชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ สิงห์มณี (2564) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพด้านการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย ความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย พบว่า ผู้ต้องขัง เรือนจำกลางเชียงราย มีความต้องการที่จะทำการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น จำนวน 6 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรวิชาชีพด้านเกษตร 2) หลักสูตรวิชาชีพช่างไม้ 3) หลักสูตรวิชาชีพช่างก่อสร้าง 4) หลักสูตรวิชาชีพช่างกระเจก 5) หลักสูตรวิชาชีพช่างเชื่อม 6) หลักสูตรวิชาชีพช่างแกะสลัก 7) หลักสูตรวิชาชีพการชงกาแฟ โดยการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นทั้ง 7 หลักสูตร ซึ่งกรมราชทัณฑ์มีนโยบายให้เรือนจำกลางเชียงราย ดำเนินงานจัดกิจกรรม เพื่อแก้ไข พื้นฟู และพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขัง ด้วยการจัดฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นการสร้างโอกาส ในการพัฒนาศักยภาพของผู้ต้องขัง ให้ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวภายหลังพ้นโทษ โดยที่ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

3. ผลศึกษาแนวทางในการประยุกต์กระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย พบว่า การฝึกอบรมต้องพิจารณาจากศักยภาพและความสนใจของผู้ต้องขัง แล้วเลือกหลักสูตรที่เหมาะสม การฝึกทักษะอาชีพด้านการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงทักษะทั่วไป เช่น การประกอบอาหาร การก่อสร้าง และ การใช้เทคโนโลยี ร่วมกับการประสานงานกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงรายเพื่อออกไปรับรอง ช่วยให้ผู้ต้องขังมีโอกาสหางานหลังพ้นโทษ ลดการกระทำผิดซ้ำ และเสริมสร้างความมั่นใจในการกลับเข้าสู่สังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ ทาวัน และคณะ (2565: 1-18) ศึกษาเรื่อง แนวทางจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปางสู่การประกอบอาชีพที่เหมาะสม พบว่า 1) การศึกษาผลประกอบการจัดตั้งศูนย์เพื่อเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังสู่การประกอบอาชีพที่เหมาะสมร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ในประเด็น การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้นโยบาย/กฎเกณฑ์ของทัณฑสถาน เน้นระบบการพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังตั้งแต่รับตัวจนถึงเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังกลับสู่สังคม และไม่กระทำผิดซ้ำอีกการบริหารจัดการด้านโครงสร้างการบริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านผู้ต้องขัง และด้านสถานที่ที่มีนโยบายในการฝึกทักษะอาชีพและการฝึกอบรมผู้ต้องขังในหลักสูตรต่าง ๆ

2) แนวทางการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้สำหรับเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังสู่การประกอบอาชีพที่เหมาะสม ประกอบด้วยกระบวนการสร้าง 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 สำรวจความต้องการจากผู้ที่เกี่ยวข้องขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของรูปแบบการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านศูนย์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังทัศนสถานบำบัดพิเศษลำปางสู่การประกอบอาชีพ ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาดูงานเพิ่มเติมความรู้เรื่องศูนย์การเรียนรู้ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบศูนย์การเรียนรู้จำนวน 12 ฐานกิจกรรม 3) ผลการประเมินความเชื่อมั่นในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังจากผลประกอบการที่เป็นรายได้ของศูนย์การเรียนรู้จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสวัสดิ์เลี้ยง ด้านการผลิตพืช และด้านศูนย์จำหน่ายเครื่องดื่มและขนมของว่าง พบว่าผลประกอบการ ทั้ง 3 ด้านมีผลเป็นที่น่าพอใจ

สรุปองค์ความรู้

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย “กระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่” มีรายละเอียดตามแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลาง เชียงราย” ผู้วิจัยได้กำหนดข้อเสนอแนะไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในงานวิจัยซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ควรมีการนำแนวกระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงรายที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับลักษณะของผู้ต้องขังที่มีความถนัดเฉพาะทางเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ผู้ต้องขังที่ได้รับการฝึกฝนตามหลักสูตรที่ตรงกับความถนัด และเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพเพื่อดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสังคมในยุคปัจจุบันสำคัญที่ช่วยให้ผู้ต้องขังสามารถปรับตัวและประสบความสำเร็จในการทำงานภายนอกของผู้ต้องขังในเรือนด้วย

2. ข้อเสนอเชิงปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ควรมีการศึกษาแนวทางในแหล่งที่ใกล้เคียงกับเรือนจำกลางแหล่งอื่นๆ และพัฒนาทักษะและความรู้ ช่วยให้ผู้ต้องขังมีโอกาสนในการสร้างชีวิตใหม่ที่ดีขึ้นหลังพ้นโทษ การฝึกอบรมครอบคลุมด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมเสริม เช่น การฝึกอบรมเพิ่มทักษะความรู้ทางด้านช่างเฟอร์นิเจอร์เครื่องเรือนไม้ การฝึกอบรมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม การฝึกอบรมการปรับปรุงครัวพุทธรักษา และการฝึกอบรมการสร้างร้านหัตถ์เผยคาเฟ่ เพื่อเสริมให้แนวทางมีประสิทธิภาพมากขึ้นกับผู้ต้องขังในเรือนจำที่ต้องการฝึกวิชาชีพ เพื่อเป็นบุคคลที่สามารถไปทำงานและเข้ากับสังคมได้อย่างดีเยี่ยม

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิเคราะห์แนวกระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลางในหลายๆ พื้นที่ที่กว้างไกลกว้างเดิม ตลอดจนการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ให้สอดคล้องมิติด้านเศรษฐกิจ การค้าขาย วิถีชีวิตของคนสังคมในยุคปัจจุบันที่กำลังหางานทำ และการประโยชน์ได้ในอนาคต และขยายขอบเขตให้กว้างขวาง เหมาะสมกับการนำไปสู่การวิจัยครั้งต่อไปเกี่ยวกับ กระบวนการเสริมสร้างทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเรือนจำกลาง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีความสมบูรณ์ครบถ้วน

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ ทาวัน และคณะ (2565). แนวทางจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมผู้ต้องขัง ทักษะสถานบำบัดพิเศษลำปางสู่การประกอบอาชีพที่เหมาะสม. “วารสารละคริมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี”. 6 (2) (กรกฎาคม-ธันวาคม).

- กมลวรรณ ทาวัน และคณะ (2565). “แนวทางจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปางสู่การประกอบอาชีพที่เหมาะสม. วารสารลวาศรี. 6 (2) (กรกฎาคม-ธันวาคม)
- กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม (2561). คู่มืองานกิจกรรมชุมชน. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงยุติธรรม.
- กรมราชทัณฑ์ (2566). สถิติการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง. สืบค้นข้อมูลจาก <http://www.correct.go.th/recstats/index.php/th/Home>.
- กัญญาณัฐ ปูนา, พูนชัย ยาวีราช และไพโรภ รัตนชูวงศ์ (2562). “ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการ การศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาพื้นที่พิเศษจังหวัดเชียงราย”. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. 12 (1) (มกราคม – เมษายน).
- จันทร์เพ็ญ สุวรรณคร (2558). “กระบวนการทัศน์การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้าง การใช้ทักษะชีวิต และอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย”. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จารุเนตร เกื้อภักดี (2559). “แนวทางพัฒนาศักยภาพบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉานิกา ศรีวรรณวิทย์ (2565). “กระบวนการทางอาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การมีชีวิตที่ดีของผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานภายหลังการพ้นโทษ”. วารสารชุมชนวิจัย. 16 (2) (เมษายน-มิถุนายน).
- ทองคำศักดิ์ ปัดสินธุ์ (2558). การพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านเปลือยทอง ตำบลขามเฒ่าพัฒนา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม”. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประชุม รอดประเสริฐ (2558). การพัฒนาบุคลากร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ (2566). ความหมายของการพัฒนา. สืบค้นข้อมูลจาก https://www.baanjommyut.com/library_3/theories_and_principles_of_community_development/01.html
- วิไลพร ไชโย (2559). “รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของผู้นำท้องถิ่นกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่”. รายงานวิจัย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สมบุรณ์ สิงห์หมณี (2564). “การพัฒนาศักยภาพด้านการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย ความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงราย”. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- สรเดช เลิศวัฒนาวณิช (2560). “การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะใน การประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา”. วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สหพัฒน์ ทิพยมาศ (2561). รายงานการประเมินโครงการพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนโดยใช้กลยุทธ์ พลังประชารัฐ. สงขลา: โรงเรียนตะเคียนวิทยาคม.
- สายเพ็ญ บุญทองแก้ว (2563). “การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ สำหรับนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ออมทอง พัฒนพงษ์ และคณะ (2565). การพัฒนาทักษะอาชีพการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ของผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง. “วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร”. 13(2). (กรกฎาคม – ธันวาคม).

